

การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกระท่อมเสือปลา โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอน
แบบปกติ

A Comparison of Reading Ability for 5th Grade students,
Watkratoomsuapla School by using SQ3R Method and Traditional
Method.

ไพลิน โนนธิราช^{1*} และชัชฌ์ชัย อธิเกียรติ²

¹สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Pailin Nontirach^{1*} and Khanchai Athikiat²

E-mail : jeabza_777@hotmail.com¹,

Khanchai2545@hotmail.com²

¹Department of Education Master of Education Teaching Thai,

Faculty of Education Ramkhamheang University, Thailand

²Faculty of Education Ramkhamheang University, Thailand

*Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R (3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยวิธีการสอนแบบ SQ3R มีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความสามารถในการอ่านจับใจความ; วิธีสอนแบบ SQ3R; วิธีสอนแบบปกติ

Abstract

The purposes of this research were to: (1) To compare the ability to read comprehension of Thai language subjects. Of students in grade 5 during the study with SQ3R methods and Traditional Method (2) To compare the ability to read comprehension of Thai language subjects. Of grade 5 students between before and after being taught by using SQ3R method (3) To compare the ability to read comprehension of Thai language subjects. Of grade 5 students between before and after being taught by Traditional Method The research found that

1. Reading ability, comprehension of Thai language subjects Of the fifth grade students during the SQ3R method, with the mean score higher than the Traditional Method at the statistical significance level of .05

2. Reading ability, comprehension of Thai language subjects Of grade 5 students taught by the SQ3R method, with the mean scores of post-test scores higher than before learning at the statistical significance level of .05

3. Reading ability, comprehension of Thai language subjects Of grade 5 students taught by Traditional Method With the mean score of post-test higher than before learning at the statistical significance of .05

Keywords: Ability to read comprehension; SQ3R Method; Traditional Method

บทนำ

การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ วิชาต่างๆจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาและจับใจความเรื่องที่อ่าน แล้วจึงนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามที่ต้องการ ดังที่ นิตยา ประพุดติกิจ (2542, หน้า2) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาทุกวิชา นักการศึกษาเชื่อว่า เด็กที่อ่านเก่งแล้วมักจะประสบผลสำเร็จในการเรียนทุกๆ สาขาวิชา ดังนั้นในกิจกรรม

การเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัย การฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการอ่านจับใจความถือว่าเป็นทักษะการอ่านพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการ อ่านในระดับต่อไป เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้ก็จะทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ดังที่ สุปราณี พัดทอง (2543, หน้า65) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็น ทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือที่ผู้อ่านจำเป็นต้องมี เพื่อให้รับสารที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ได้รวดเร็ว และ ถูกต้องตรงประเด็น และ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับ ใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่าน ระดับสูงต่อไป ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ ก็ไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดี

ถึงแม้สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครจะจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงลงไปจะพบปัญหาในการสอนอ่าน หนึ่งในปัญหานั้นก็คือ การอ่านจับใจความ นักเรียน จำนวนมากประสบปัญหาการอ่านจับใจความ เนื่องจากอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ ไม่สามารถสรุปใจความ สำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ ธัญมาศ ตันเสถียร (2544, หน้า4) ได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งยังไม่รู้วิธีอ่านที่ถูกต้องเกี่ยวกับการ อ่านจับใจความ นอกจากนี้แล้ว หากพิจารณาผลการสอบข้อสอบมาตรฐานกลาง แบบทดสอบการอ่าน ภาษาไทย ของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกระทุ่ม เสือปลา จะพบว่า คะแนนในชุดของการอ่านจับใจความ จะน้อยกว่าคะแนนชุดการอ่านคำ และมีนักเรียน โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลาบางส่วนได้คะแนนน้อยกว่ามาตรฐานที่กำหนด

จากสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ มีวิธีสอนหลายวิธีที่สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสามารถที่ดีขึ้น เช่น KWL plus, STAD เป็นต้น แต่มีวิธีหนึ่งที่น่าจะทำให้ นักเรียนสามารถ อ่านจับใจความได้ดี คือ วิธีสอนแบบ SQ3R เป็นแนวคิดของฟรานซิส โรบินสัน เป็นวิธีสอนที่พัฒนาขึ้นมา เพื่อใช้ในการสอนอ่าน เพื่อฝึกผู้เรียนในด้านการอ่าน การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน และสามารถ ทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2550, หน้า246-247) ได้ กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบ SQ3R ดังต่อไปนี้ 1. ชั้น Survey (S) การสำรวจ 2. ชั้น question (Q) การ ตั้งคำถาม 3. ชั้น Read (R) การอ่าน 4. ชั้น Recite (R) การจดจำ และ 5. ชั้น Review (R) ชั้นทบทวน

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบ SQ3R เช่นงานวิจัยของ อรุณี พงษ์ ไพบูลย์ (2550, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและ หลังการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชา ภาษาไทยเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนแบบ SQ3R สอดคล้องกับกานต์ธิดา แก้วงาม (2556, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบ ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการสอนอ่านโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R สามารถเสริมสร้าง ทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยได้ เนื่องจากเป็นวิธีสอนที่มีขั้นตอนชัดเจน เมื่อพิจารณาการอ่าน

ทั้ง 5 ชั้นแล้ว พบว่าทุกขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ3R ล้วนเป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจในการอ่านจับใจความ และเหมาะที่จะนำมาพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ3R เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษารั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ ผ่านเกณฑ์การทดสอบข้อสอบมาตรฐานกลาง ของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธี SQ3R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 ห้องเรียน รวม 167 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาจากการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ANOVA ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าทั้ง 5 ห้องเรียนมีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (random cluster sampling) ด้วยวิธีจับสลาก เพื่อเลือก 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง และอีก 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มควบคุม ได้ผลดังนี้

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 32 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R
- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 จำนวน 33 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยวิธีสอนแบบ ปกติ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็น
  - 1.1 วิธีสอนแบบ SQ3R
  - 1.2 วิธีสอนแบบปกติ
2. ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทักษะการอ่านจับใจความ
2. เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ระดับชั้นอื่น ๆ ได้

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกระท่อมเสือปลา โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอ ดังนี้

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2558, หน้า156) ได้กล่าวว่า ข้อความที่ผู้เขียนสื่อมายังผู้อ่านมิได้มีเฉพาะส่วนที่เป็นสาระสำคัญเท่านั้น แต่จะมีส่วนที่เกริ่นความ ขยายความ หรือกล่าวซ้ำเพื่อเน้นความให้ชัดเจนด้วย ผู้อ่านจะต้องแยกแยะให้ได้ว่า ส่วนใดเป็นข้อความสำคัญที่สุดซึ่งเรียกว่าใจความ และส่วนใดเป็นข้อความประกอบซึ่งเรียกว่าพลความ การอ่านโดยแยกข้อความสำคัญที่สุดออกมาได้ คือการอ่านจับใจความ

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2550, หน้า55) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านวัสดุการอ่านทุกชนิดทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะมีความรู้หรือความสนใจอย่างไร เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต่อกลับมามาอ่านกันใหม่ ทำให้เสียเวลา บางครั้งผู้อ่านได้ไปอ่านเอกสารในที่ที่อาจจะไม่ได้กลับไปอ่านซ้ำอีก ก็ยิ่งจะเสียประโยชน์ไป หากอ่านแล้วจับใจความให้ได้ จำไว้ได้ หรือบันทึกไว้ได้ ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันที และใช้ได้ยาวนาน

สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์ (2548, หน้า94) ได้กล่าวว่า ใจความสำคัญ ได้แก่ ข้อความที่ครอบคลุมใจความของข้อความอื่นๆ ในตอนนั้นๆ ไว้หมด ข้อความที่เหลือเป็นเพียงรายละเอียด

หรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจจะเป็นประโยคเดียวหรือประโยคซ้อนก็ได้แล้วแต่กรณี และมักปรากฏอยู่ตอนต้นข้อความ ส่วนที่เหลือเป็นใจความแฝง

สนิท สัตโยภาส (2546, หน้า108) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านสรุปความหรือการอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจับสาระสำคัญของข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านให้ได้ การอ่านแบบนี้มักใช้กับการอ่านงานเขียนประเภทข่าว สารคดี บทความ นิทาน เรื่องสั้นและนวนิยาย เป็นต้น

ความสามารถการอ่านจับใจความ สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2548, หน้า94) ได้กล่าวถึงความสามารถการอ่านจับใจความไว้ว่า การพิจารณาใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อนว่าใจความสำคัญอยู่ตรงไหน ความเข้าใจจะช่วยบอกเองว่าใจความสำคัญนั้นจะเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่างๆ ดำเนินไปได้

แววมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า17-18) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสามารถการอ่านจับใจความไว้ว่า คือการอ่านที่มุ่งหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ อาจพิจารณาจากทักษะต่อไปนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ
3. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
5. การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้วได้
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
7. การให้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้
9. การกล่าวสรุปได้

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2558, หน้า156) ได้กล่าวว่า ข้อความที่ผู้เขียนสื่อมายังผู้อ่านมิได้มีเฉพาะส่วนที่เป็นสาระสำคัญเท่านั้น แต่จะมีส่วนที่เกริ่นความ ขยายความ หรือกล่าวซ้ำเพื่อเน้นความให้ชัดเจนด้วย ผู้อ่านจะต้องแยกแยะให้ได้ว่า ส่วนใดเป็นข้อความสำคัญที่สุดซึ่งเรียกว่าใจความ และส่วนใดเป็นข้อความประกอบซึ่งเรียกว่าพลความ การอ่านโดยแยกข้อความสำคัญที่สุดออกมาได้ คือการอ่านจับใจความ

สนิท สัตโยภาส (2546, หน้า108) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านสรุปความหรือการอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจับสาระสำคัญของข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านให้ได้ การอ่านแบบนี้มักใช้กับการอ่านงานเขียนประเภทข่าว สารคดี บทความ นิทาน เรื่องสั้นและนวนิยาย เป็นต้น

วิธีสอนแบบ SQ3R สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2550, หน้า 246-247) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบ SQ3R ดังต่อไปนี้

1. ขั้น survey (S)

เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนอย่างอ่านคร่าวๆ โดยการกวาดสายตาไปตามหัวข้อในบทหนึ่งๆ เพื่อหาข้อหรือจุดสำคัญของเรื่องที่จะอ่านนั้นจะกล่าวต่อไป ถ้าหากว่าเรื่องนั้นมีบทสรุปก็อ่านบทสรุปด้วย การอ่านในขั้นตอนนี้จะชี้ให้เห็นหัวข้อสำคัญๆ หรือ แนวคิดที่เป็นหลักของเรื่องประมาณ 3-6 หัวข้อ การอ่านคร่าวๆ นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงแนวคิดต่างๆ ได้เมื่ออ่านอย่างละเอียดในภายหลัง

2. ขั้น Question (Q)

เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่จะอ่านเป็นคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้มีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ดังนั้น จึงเพิ่มความเข้าใจมากขึ้น คำถามนี้จะช่วยให้นักย้อนถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวได้เร็วยิ่งขึ้น และคำถามจะช่วยให้ผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญของเรื่องเด่นชัดในขณะที่อ่านรายละเอียดที่อธิบายหัวข้อนั้นๆ การเปลี่ยนหัวข้อเป็นคำถามได้ทันทีที่อ่านหัวข้อ แต่ผู้เรียนจะต้องพยายามคิดอยู่เสมอว่าต้องอ่านเพื่อหาคำตอบ

3. ขั้น Read (R)

เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะต้องอ่านเรื่องเพื่อหาคำตอบ นั่นคือ อ่านตั้งแต่ต้นจนจบตอนของหัวข้อแรก การอ่านนี้ไม่ใช่การค่อยๆ อ่านไปที่ละบรรทัดแต่เป็นการอ่านที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบให้ได้

4. ขั้น Recite (R)

เมื่อผู้เรียนอ่านจบตอนที่หนึ่งแล้วให้ผู้เรียนพยายามตอบคำถามอย่างย่อๆ โดยใช้สำนวนภาษาของตนเองพร้อมบอกชื่อตัวเองในเรื่อง การทำเช่นนี้จะทำให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร ถ้าตอบคำถามไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านเรื่องใหม่อย่างคร่าวๆ วิธีการบรรยายถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วที่ดีที่สุด คือ การจดบันทึกวลีที่สำคัญๆ ในรูปของโครงเรื่องอย่างสั้นๆ การจดบันทึกทำให้ต้องใช้กล้ามเนื้อสายตาและต้องคิดโดยใช้ภาษาในการจินตนาการ การใช้ประสาทรับความรู้สึกยิ่งมากก็ทำให้ยิ่งจำได้ดียิ่งขึ้น

5. ขั้น Review (R)

เมื่ออ่านจบบทเรียนแล้วให้ผู้เรียนตรวจดูบันทึกที่จดไว้เพื่อให้เห็นภาพรวมของจุดสำคัญ และความสำคัญของจุดสำคัญเหล่านั้น และตรวจสอบความจำเป็นในเรื่อง โดยการพยายามระลึกถึงจุดสำคัญของเรื่องโดยไม่ต้องดูบันทึกแล้วพยายามระลึกถึงหัวข้อย่อแล้วบันทึกไว้ได้หัวข้อสำคัญ

วิธีสอนแบบปกติ ทิศนา ขัมมณี (2545, หน้า476) ได้กล่าวว่า วิธีสอน คือ ขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่น หรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ เช่น วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย องค์ประกอบสำคัญของการบรรยาย คือ เนื้อหาสาระที่จะบรรยายและการบรรยาย และขั้นตอนสำคัญคือการเตรียมเนื้อหาสาระการบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย) และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย ดังนั้นวิธีสอนโดยใช้การบรรยาย ก็คือกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระที่จะบรรยาย แล้วบรรยายคือ พูด บอก เล่า อธิบายเนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556, หน้า53) วิธีสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีทั้ง การบรรยาย อภิปราย ชักถาม และการใช้สื่อประกอบการสอน ซึ่งสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบปกติ ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม และความสนใจในการเรียนด้วยการ สนทนาซักถาม เกม รูปภาพ เพลง หรือนิทาน แล้วแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ชี้นสอน ครูเสนอเนื้อหาให้ผู้เรียน ด้วยวิธีการบรรยายอภิปราย สนทนาซักถาม โดยมีสื่อ ประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน หรือหนังสือแบบเรียน และผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
3. ชี้นสรุป ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม หรือ ตรวจสอบเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อรุณี พงษ์ไพบูลย์ (2550) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับ ใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ สอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังการสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้วิธีสอน ตามคู่มือครู หลังการสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านจับ ใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอน ตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 70 อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการสอนโดยใช้วิธีสอนโดยใช้คู่มือครู ไม่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมศรี เอี่ยมโอภาส (2556) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เทคนิค CIRC กับเทคนิค SQ3R ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพแผนการ จัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เทคนิค CIRC มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 87.38/82.30 กับกับเทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.79/80.25 ผลการ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้การอ่านจับใจความระหว่างกลุ่มที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC กับกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ3R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถไม่แตกต่างกัน สรุปความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC กับกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ3R พบว่าโดยภาพรวมวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC กับเทคนิค SQ3R ทำให้นักเรียนพอใจใน การอ่านจับใจความอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม

ศิริวรรณ มงคลมูล (2555) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการ เรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธี สอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่า วิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติต่อการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรชัย ปิติควร. (2560). ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำโดยการสอนแบบ 4 MAT กับการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ 4 MAT สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ 4 MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experiment research) แบบ Randomized Control Group Pretest- Posttest Design โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบปกติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 ห้องเรียน รวม 167 คน ซึ่งนักเรียนมีคุณลักษณะและระดับความสามารถใกล้เคียงกันทุกห้อง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาจากการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ANOVA ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าทั้ง 5 ห้องเรียนมีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ดังกล่าว จึงนำมากำหนดประเภทวิธีสอนของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (random cluster sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ปรากฏผลดังนี้

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 32 คน เป็นกลุ่มทดลอง ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ3R
- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 จำนวน 33 คน เป็นกลุ่มควบคุม ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนแบบ SQ3R จำนวน 4 แผน 8 ชั่วโมง

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 4 แผน 8 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยให้กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ความสามารถ

การอ่านจับใจความ ด้วยข้อสอบชุดเดียวกัน

2. ดำเนินการสอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน และใช้ระยะเวลาในการสอนเท่ากัน คือ กลุ่มละ 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง แต่ใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกัน

3. กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง ความสามารถการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านจับใจความ ดำเนินการดังนี้

1.2.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบทดสอบ

1.2.2 วิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

1.2.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบปรนัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย

2.1 เปรียบเทียบความสามารถวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R กับกลุ่มที่สอนแบบปกติ ด้วยสถิติ t-test แบบ Independent Sample

2.2 เปรียบเทียบความสามารถวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่สอนแบบ SQ3R ด้วยสถิติ t-test แบบ Dependent Sample

2.3 เปรียบเทียบความสามารถวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่สอนแบบปกติ ด้วยสถิติ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ

การสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P
แบบ SQ3R	32	22.31	2.07	1.678	0.000
แบบปกติ	33	19.27	3.36		

** $P < 0.05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบ SQ3R มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.31 คะแนน และกลุ่มที่สอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.27 คะแนน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R

การสอนแบบ SQ3R	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	32	13.25	3.02	-25.046	0.000
หลังเรียน	32	22.31	2.07		

** $P < 0.05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบ SQ3R มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.25 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 22.31 คะแนน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบปกติ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

การสอนแบบปกติ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	33	12.79	3.01	-15.61	0.000
หลังเรียน	33	19.27	3.36		

** $P < 0.05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ มีความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.79 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.27 คะแนน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลจากการค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R มีความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุณี พงษ์ไพบูลย์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่า ความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการสอนโดยวิธีแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นผลเนื่องมาจากนักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปจากเดิมของครูผู้สอน เป็นการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้เรียนได้ทำตามขั้นตอนซ้ำ ๆ จนเกิดความชำนาญจนทำให้มีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น และทราบถึงขั้นตอน กระบวนการในการอ่านจับใจความ ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และเนื่องมาจาก วิธีสอนแบบ SQ3R เป็นวิธีสอนที่มีขั้นตอนชัดเจน ซึ่งเริ่มจาก ขั้นอ่านสำรวจ survey (S) ขั้นการเปลี่ยนหัวข้อเรื่องทีอ่านเป็นคำถาม Question (Q) ขั้นการอ่าน Read (R) ขั้นการระลึกถึงเรื่องที่อ่าน Recite (R) และขั้นการทบทวน Review (R) ซึ่งจากขั้นตอนทั้งหมดที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า นักเรียนได้อ่านเรื่องเดิมซ้ำๆ และมีการตั้งคำถามซึ่งนำไปสู่การจับใจความของเรื่อง จึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้นนั่นเอง

นอกจากนี้ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองทุกขั้นตอนของการอ่าน โดยครูทำ

หน้าที่เป็นเพียงผู้แนะนำเท่านั้น จึงทำให้ความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนสอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R มีความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริวรรณ มงคลคุณ (2555, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดลองดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า วิธีสอน SQ3R เป็นวิธีสอนที่มีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้กับการอ่านจับใจความ เนื่องจากเป็นวิธีสอนที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน และแต่ละขั้นตอนมีความต่อเนื่องกัน ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ อันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ มีความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชัย ปิติควรร (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ โดยการสอนแบบ 4 MAT กับการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดลองดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า วิธีสอนแบบปกติ ก็เป็นวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง ที่ทำให้ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนสูงขึ้น หากครูผู้สอนมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย คำนึงถึงวัยและความสามารถของผู้เรียน และตรงตามความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งมีการจัดลำดับขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. วิธีสอนแบบ SQ3R สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ ได้ หรือครูสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความให้กับนักเรียน โดยเลือกเรื่องที่จะอ่านและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชั้นที่สอน

2. การเลือกเรื่องหรือเนื้อหาที่จะนำมาให้นักเรียนอ่าน ครูควรคำนึงถึงวัย ความสามารถ และความสนใจของนักเรียน

3. การพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความควรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ครูควรบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก มีการเสริมแรง และใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย อันจะส่งผลให้ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัย การเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนรูปแบบอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่าเหมือนหรือแตกต่างกันกับผลการวิจัยครั้งนี้

2. ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

คำขอบคุณ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มอบโอกาสให้ได้ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจนทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ที่เพิ่มขึ้น ประสบความสำเร็จในการเรียน

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกท่านที่ได้มอบความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ และอบรมสั่งสอนทำให้มีความรู้ และผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้กับนักเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2547). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. (2550). การอ่านให้เก่ง. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กระดาศาสา.
- ทิตนา แคมณี. (2560). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2542). การพัฒนาการอ่านของลูก. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เยลโล่การพิมพ์(1998).
- พรชัย ปิติควร. (2560). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ โดยการสอนแบบ 4 MAT กับการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ศิริวรรณ มงคลมูล. (2555). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เทคนิค CIRC กับเทคนิค SQ3R. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สนิท สัตโยภาส. (2546). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. เชียงใหม่: สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- สมบัติ จำปาเงิน. (2548). กลเม็ดอ่านให้เก่ง. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- สมศรี เอี่ยมโอภาส. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เทคนิค CIRC กับเทคนิค SQ3R. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อรุณี พงษ์ไพบูลย์. (2550). การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

